

***Suvestinė redakcija nuo 2020-06-02 iki 2023-06-30***

*Įsakymas paskelbtas: TAR 2016-11-15, i. k. 2016-26827*

***Nauja redakcija nuo 2020-06-02:***

*Nr. [1-140](#), 2020-06-01, paskelbta TAR 2020-06-01, i. k. 2020-11778*

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS**

### **ĮSAKYMAS**

### **DĖL ELEKTROS ENERGIJOS, PAGAMINTOS IŠ ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ, KILMĖS GARANTIJŲ IŠDAVIMO, PERDAVIMO IR JŲ GALIOJIMO PANAIKINIMO BEI KILMĖS GARANTIJŲ NAUDOJIMO PRIEŽIŪROS IR KONTROLĖS, TAIP PAT KITŲ VALSTYBIŲ NARIŲ IŠDUOTŲ KILMĖS GARANTIJŲ PRIPAŽINIMO LIETUVOS RESPUBLIKOJE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2016 m. lapkričio 14 d. Nr. 1-298  
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 5 straipsnio 2 dalies 6 punktu, 28 ir 29 straipsniais bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. spalio 19 d. nutarimo Nr. 1217 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinat Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymą“ 1.2 ir 1.3 papunkčiais:

1. T v i r t i n u Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės, taip pat kitų valstybių narių išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisykles (pridedama).

2. S k i r i u elektros energijos perdavimo sistemos operatorių Litgrid, AB, paskirtuoju subjektu, įgaliotu atlikti elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės, taip pat kitų valstybių narių išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje funkcijas (toliau – Paskirtasis subjektas).

3. P a v e d u Paskirtajam subjektui dalyvauti Europos Sąjungos ir Europos ekonominės erdvės valstybių narių kilmės garantijas išduodančių įstaigų bendradarbiavimo asociacijoje (angl. *AIB – Association of Issuing Bodies*).

Energetikos ministras

Rokas Masiulis

## PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos energetikos ministro  
2016 m. lapkričio 14 d. įsakymu Nr. 1-298  
(Lietuvos Respublikos energetikos ministro  
2020 m. birželio 1 d. įsakymo Nr. 1-140  
redakcija)

# **ELEKTROS ENERGIJOS, PAGAMINTOS IŠ ATSINAUJINANČIŲ ENERGIJOS IŠTEKLIŲ, KILMĖS GARANTIJŲ IŠDAVIMO, PERDAVIMO IR JŲ GALIOJIMO PANAIKINIMO BEI KILMĖS GARANTIJŲ NAUDOJIMO PRIEŽIŪROS IR KONTROLĖS, TAIP PAT KITŲ VALSTYBIŲ NARIŲ IŠDUOTŲ KILMĖS GARANTIJŲ PRIPAŽINIMO LIETUVOS RESPUBLIKOJE TAISYKLĖS**

## **I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės, taip pat kitų valstybių narių išduotų kilmės garantijų pripažinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių kilmės garantijų (toliau – kilmės garantijos) išdavimo, perdavimo, pripažinimo ir jų galiojimo panaikinimo, bei kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės, taip pat kitų valstybių narių išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje tvarką.

2. Šių Taisyklių privalo laikytis šie asmenys:

2.1. subjektas, įgaliotas atlikti elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo, kilmės garantijų naudojimo priežiūros ir kontrolės ir kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje funkcijas (toliau – Paskirtasis subjektas);

2.2. elektros energijos gamintojai;

2.3. elektros energijos tiekėjai (toliau – tiekėjai);

2.4. elektros energijos tinklų operatoriai;

2.5. kiti elektros energijos ir kilmės garantijų rinkos dalyviai, kurie yra registruojami kilmės garantijų duomenų bazėje, turi išduotas kilmės garantijas, teikia informaciją Paskirtajam subjektui

3. Asmuo, įregistruotas kilmės garantijų duomenų bazėje ir turintis Paskirtojo subjekto suteiktą unikalų dalyvio kodą laikomas dalyviu (toliau – dalyvis).

4. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme.

## **II SKYRIUS PASKIRTOJO SUBJEKTO FUNKCIJOS**

5. Paskirtasis subjektas vykdo šias funkcijas:

5.1. administruoja kilmės garantijų elektroninę duomenų bazę, kurioje registruojami, kaupiami, saugomi ir tvarkomi su kilmės garantijomis susiję duomenys (toliau – Duomenų bazė);

5.2. registruoja dalyvius;

5.3. išduoda kilmės garantijas;

5.4. registruoja kilmės garantijų perdavimą;

5.5. pripažįsta kilmės garantijas panaudotomis ir (ar) panaikina jų galiojimą;

5.6. atlieka kilmės garantijų naudojimo priežiūrą ir kontrolę;

5.7. pripažįsta kitose valstybėse narėse išduotas kilmės garantijas;

5.8. dalyvio prašymu (pateiktu paštu, elektroniniu paštu arba kitomis elektroninių ryšių priemonėmis) per 10 darbo dienų nuo prašymo gavimo dienos pateikia dalyviui rašytinį patvirtinimą apie jam išduotas ar priklausančias kilmės garantijas;

5.9. ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo kiekvieno kalendorinio mėnesio pabaigos savo interneto svetainėje skelbia informaciją apie:

5.9.1. per praėjusį kalendorinį mėnesį iš atsinaujinančių energijos išteklių Lietuvoje pagamintos ir į elektros tinklus pateiktos elektros energijos, kuriai buvo išduotos kilmės garantijos, kiekius (MWh) atskirai pagal naudojamų energijos išteklių rūšis;

5.9.2. kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimą, kilmės garantijų perdavimą ir panaudojimą atskirai pagal naudojamų energijos išteklių rūšis.

5.10. skelbiant ar kitu būdu viešinant informaciją užtikrina dalyvių pateiktos informacijos konfidencialumą ir asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimus;

5.11. vykdo Taisyklėse numatytas kilmės garantijų panaudojimo priežiūros ir kontrolės funkcijas.

5.12. užtikrina, kad būtų laikomasi standarto LST EN 16325:2013+A1:2016 „Energijos kilmės garantijos. Elektros kilmės garantijos“ reikalavimų.

### **III SKYRIUS DALYVIŲ REGISTRACIJA KILMĖS GARANTIJŲ DUOMENŲ BAZĖJE**

6. Duomenų bazėje registruojami elektros energijos gamintojai, tiekėjai ir kiti elektros energijos ir kilmės garantijų rinkos dalyviai, siekiantys įsigyti kilmės garantijas ir (ar) siekiantys pripažinti kitoje valstybėje narėje išduotas kilmės garantijas Lietuvos Respublikoje.

7. Asmenys, siekdami būti registruoti Duomenų bazėje, pateikia Paskirtajam subjektui:

7.1. užpildytą Paskirtojo subjekto nustatytos formos prašymą sudaryti standartinę sutartį ir įregistruoti Duomenų bazėje;

7.2. leidimo gaminti elektros energiją kopiją ir (ar) tiekėjui išduoto veiklos leidimo ar licencijos kopiją, jei tokie leidimai ar licencijos yra privalomi pagal galiojančius įstatymus.

8. Jeigu kyla neaiškumų dėl Taisyklių 7 punkte pateikiamos informacijos, Paskirtasis subjektas gali paprašyti patikslinti informaciją, reikalingą dalyviui įregistruoti Duomenų bazėje, nurodydamas dalyviui terminą, per kurį prašoma informacija turi būti pateikta.

9. Paskirtasis subjektas, patikrinęs jam pateiktą informaciją, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo ar patikslintos informacijos pateikimo dienos pateikia dalyviui pasirašyti standartinę sutartį ir, dalyviui pasirašius, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas užregistruoja dalyvį Duomenų bazėje ir suteikia jam unikalų dalyvio kodą. Jeigu dalyvis nepateikia Taisyklėse nurodytos Paskirtojo subjekto prašomos informacijos ar nepasirašo standartinės sutarties, Paskirtasis subjektas atsisako registruoti dalyvį Duomenų bazėje ir dalyvį apie tai informuoja.

### **IV SKYRIUS KILMĖS GARANTIJŲ IŠDAVIMAS**

10. Kilmės garantija laikoma išduota elektros energijos gamintojui, kai Paskirtasis subjektas padaro Duomenų bazėje įrašą apie suteiktą kilmės garantiją. Kilmės garantijos standartinė forma yra įrašas Duomenų bazėje.

11. Kilmės garantija suteikiama vienam iš atsinaujinančių energijos išteklių pagamintam ir į elektros tinklus pateiktam elektros energijos vienetui – 1 (vienai) MWh. Kiekvienam pagamintos atsinaujinančių energijos išteklių energijos vienetui išduodama ne daugiau kaip viena kilmės garantija, į tą patį energijos vienetą atsižvelgiant ne daugiau kaip vieną kartą.

12. Kilmės garantija nėra išduodama:

12.1. elektros energijai, pagamintai iš atsinaujinančių energijos išteklių, sunaudotai elektros energijos gamintojo savosioms reikmėms ir ūkio poreikiams;

12.2. jeigu gamintojas įgijo teisę pasinaudoti fiksuotu elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių tarifu.

13. Kilmės garantijoje nurodoma:

13.1. energijos rūšis;

13.2. energijos ištekliai, iš kurių buvo pagaminta energija;

13.3. gamybos pradžios data ir gamybos pabaigos data;

13.4. įrenginio, kuriame pagaminta elektros energija, identifikaciniai duomenys, vieta, tipas ir pajėgumas;

13.5. ar įrenginiui buvo skirta parama investicijoms ir koku mastu, ar energijos vienetui pagaminti buvo suteikta kitokia parama pagal nacionalinę paramos schemą ir koku mastu, taip pat paramos schemos ir (ar) skatinimo priemonių rūšis;

13.6. elektros energijos gamybos įrenginio eksploatacijos pradžios data;

13.7. išdavimo data, valstybė ir unikalus identifikacinis numeris.

## **V SKYRIUS**

### **KILMĖS GARANTIŲ PERDAVIMAS, PANAUDOJIMAS IR JŲ GALIOJIMO PANAIKINIMAS**

14. Kilmės garantijas dalyvis perduoda kitam dalyviui dvišale sutartimi kilmės garantijos galiojimo laikotarpiu.

15. Kilmės garantija laikoma panaudota, kai kilmės garantija perduodama galutiniam vartotojui, siekiant įrodyti pateiktos elektros energijos kilmę. Kilmės garantija galutiniam vartotojui yra perduodama visada, kai galutinis vartotojas elektros energiją perka pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis.

16. Dalyviai, panaudoję kilmės garantiją, turi apie tai pranešti Paskirtajam subjektui Taisyklių VI skyriuje nustatyta tvarka.

17. Kilmės garantija galioja 12 (dvylika) mėnesių nuo atitinkamo elektros energijos vieneto gamybos pabaigos datos. Dalyviai gali panaudoti kilmės garantiją ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo kilmės garantijos galiojimo laikotarpio pabaigos. Norint įrodyti praėjusiais metais pateiktos elektros energijos kilmę, kilmės garantija turi būti panaudota iki einamųjų metų kovo 31 d. Kilmės garantija gali būti panaudota už iki panaudojimo datos patiektą elektros energiją. Nepanaikinta kilmės garantija netenka galios ne vėliau kaip praėjus 18 mėnesių nuo atitinkamo energijos vieneto gamybos pabaigos datos. Nebegaliuojanti kilmės garantija įskaičiuojama į liekamąjį energijos rūšių derinį, kurį skaičiuoja Paskirtasis subjektas ir ne vėliau kaip iki birželio 30 d. skelbia savo interneto svetainėje duomenis už praėjusius kalendorinius metus.

18. Kilmės garantijos galiojimas panaikinamas paaiškėjus, kad kilmės garantija buvo išduota vadovaujantis klaidingais ar netiksliais duomenimis.

## **VI SKYRIUS**

### **KILMĖS GARANTIŲ NAUDOJIMO PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ**

19. Dalyviai ne vėliau kaip per kalendorinį mėnesį, einantį po ataskaitinio kalendorinio mėnesio pabaigos, Paskirtajam subjektui privalo pateikti informaciją apie kilmės garantijas (MWh) panaudotas (nurodant vartojimo laikotarpį, už kurį jos panaudotos), įskaitant ir panaudotas pagal atsinaujinančių išteklių elektros energijos pirkimo–pardavimo sutartis, ar perduotas pagal dvišales sutartis per paskutinį kalendorinį mėnesį.

20. Elektros tinklų operatoriai privalo ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo kalendorinio mėnesio pabaigos pateikti Paskirtajam subjektui informaciją apie kiekvieną prie jų tinklo prijungto gamintojo per praėjusį kalendorinį mėnesį į elektros tinklus patiektą elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kiekį (MWh).

21. Dalyviai, elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriai ir Valstybinė energetikos reguliavimo taryba Paskirtojo subjekto prašymu privalo teikti ir kitą informaciją, reikalingą Paskirtojo subjekto funkcijoms vykdyti.

22. Dalyviai, teikiantys duomenis Paskirtajam subjektui, atsako už teikiamų duomenų tikslumą ir patikimumą. Pastebėję, kad pateikė neteisingus duomenis, privalo nedelsiant, tačiau ne vėliau kaip per 5 darbo dienas informuoti Paskirtąjį subjektą ir pateikti patikslintus duomenis.

23. Gavęs patikslintus duomenis iš dalyvio arba Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos, Paskirtasis subjektas per 5 darbo dienas privalo patikslinti išduotas kilmės garantijas.

24. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba planinių patikrinimų metu arba Paskirtojo subjekto prašymu, atlieka elektros energijos kiekio, pagaminto iš atsinaujinančių energijos išteklių, kontrolę. Valstybinė energetikos reguliavimo taryba, atlikusi elektros energijos kiekio kontrolę, ne vėliau kaip per 10 darbo dienų pateikia dalyvio elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kiekio kontrolės išvadą Paskirtajam subjektui.

## VII SKYRIUS

### KITOSE VALSTYBĖSE NARĖSE IŠDUOTŲ KILMĖS GARANTIJŲ PRIPAŽINIMAS

25. Lietuvos Respublikoje pripažįstamos kitų valstybių narių išduotos kilmės garantijos tik kaip Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 28 straipsnio 1 dalyje, 29 straipsnio 7 dalyje ir kaip Taisyklių 13 punkte nurodytos informacijos įrodymas. Pripažįstamos tik prašymo teikimo metu galiojančios kilmės garantijos.

26. Paskirtasis subjektas gali atsisakyti pripažinti kitoje valstybėje narėje išduotas kilmės garantijas, jeigu tikrinant kilmės garantijų duomenis kyla pagrįstų abejonių dėl Taisyklių 13 punkte nurodytų duomenų tikslumo, patikimumo ar tikrumo.

27. Paskirtajam subjektui priėmus sprendimą nepripažinti kitų valstybių narių išduotų kilmės garantijų Lietuvoje, per 5 darbo dienas jis informuoja prašymo teikėją ir Lietuvos Respublikos energetikos ministeriją, nurodant atsisakymo priežastis ir pateikiant visą su sprendimu susijusią informaciją.

## VIII SKYRIUS

### BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Asmenys, pažeidę Taisykles, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

#### Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Įsakymas

Nr. [1-140](#), 2020-06-01, paskelbta TAR 2020-06-01, i. k. 2020-11778

Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016 m. lapkričio 14 d. įsakymo Nr. 1-298 „Dėl Elektros energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, kilmės garantijų išdavimo, perdavimo ir jų galiojimo panaikinimo ir kitose valstybėse narėse išduotų kilmės garantijų pripažinimo Lietuvos Respublikoje taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo